

Stanovisko Komise památkové péče Rady města Nepomuk

Věc: Výměna oken u silnice I/20

Komise památkové péče obdržela žádost o vyjádření k záměru výměny oken u několika objektů ležících při silnici I/20.

Záměr bude provádět ŘSD na základě výsledků III. etapy řešení staré hlukové zátěže v okolí komunikace I/20 v obcích Prádlo – Nepomuk. Jako standardní řešení je navržena výměna stávajících oken za plastová okna s izolačním dvojsklem stávajících rozměrů.

Komise památkové péče vydává k záměru toto stanovisko:

Instalace plastových oken není v historickém jádru města žádoucí. Vhodnější jsou okna dřevěná, ideální špaletová – historické konstrukce. Izolační dvojsklo je možné osadit do všech typů oken.

K jednotlivým případům je ovšem zapotřebí přistupovat diferencovaně, dle míry zachování památkových hodnot:

IDO 23 – Nové město 203 – vhodná výplň: dřevěná eurookna

IDO 24 – Nové město 194 – vhodná výplň: dřevěná špaletová dvoukřídlá okna

IDO 25 – Přesanická 186 – vhodná výplň: dřevěná eurookna

IDO 50 – Plzeňská 227 – vhodná výplň: dřevěná eurookna

Členění oken je možné ve všech případech ponechat stávající, lze doplnit horizontální dělicí příčky.

Odůvodnění:

Dotčené objekty se nalézají v „Historickém jádru města“ tedy v zastavěném území, pro které stanoví Územní plán Nepomuk specifický regulativ (02.3/E), jehož účelem je zachování hodnotného historického charakteru této částí města a pokračující vývoj podle jednotných pravidel. Změny a úpravy staveb v tomto území nesmí narušovat charakter okolní zástavby, musí respektovat historickou hodnotu staveb a splňovat další podmínky určené územním plánem.

Plastová okna nejsou obecně vhodnou výplní, neboť nepřispívají k zachování hodnotného historického charakteru vymezeného území se zvláštními nároky na výstavbu. Zejména jejich materiálové provedení je zcela ahistorické. Jako přijatelná alternativa se jeví osazení konstrukčně obdobných dřevěných oken (tzv. eurooken) s izolačním dvojsklem. Optimální variantou je pak tradičně truhlářsky pojedené okno špaletové, s proporcermi a členěním odpovídajícím historickému stavu, kdy u vnitřních oken (případně i obou oken) dojde k instalaci izolačního dvojskla.

Jednotlivé objekty vykazují různou míru zachování památkových hodnot a i dle jejich umístění a urbanistického kontextu je žádoucí přistupovat k jejich úpravám diferencovaně:

IDO 23 – Nové město 203:

Objekt se nachází v exponované poloze při příjezdu do města. Svým umístěním vytváří jistý protipól kostela sv. Jakuba Většího, významné kulturní památky zapsané v ÚSKP (r.č. 46276/4-378). Vlastní dům č.p. 203 je novostavbou ze 2. čtvrtiny 20. století, kdy nahradil starší stavbu doloženou již na poč. 19. stol. Před několika lety došlo k výměně původních okenních výplní za nevhodná plastová okna. Členění oken (dvojkřídlá, děle nečleněná okna) je akceptovatelné. Doporučená výplně pro výměnu: dřevěná eurookna.

IDO 24 – Nové město 194:

Čelní fasáda objektu spoluvytváří jižní frontu Přesanického náměstí, jedná se tedy o jednu z vymezených architektonicky a urbanisticky významných staveb (viz ÚP Nepomuk 03/Fb) v historickém jádru města. Dům č.p. 194 je zachycen na mapě Stablního katastru (1838), přičemž od té doby nedoznal výrazných změn. Po roce 2000 zde došlo k výměně původních špaletových oken za zcela nevhodná plastová. Rozměry okenních otvorů ovšem odpovídají staršímu řešení a je možná rehabilitace historického vzhledu průčelí. Proto navrhujeme osadit do průčelí objektu dřevěná špaletová dvoukřídlá okna, otevíraná dovnitř a ven, s členěním oken horizontálními dělicími příčkami na čtyři tabulky (možné varianty členění: rovnoramenný kříž / latinský kříž – příčka ve 2/3 výšky).

IDO 25 – Přesanická 186:

Severní fasáda objektu spoluvytváří jižní frontu Přesanického náměstí, jedná se tedy o jednu z vymezených architektonicky a urbanisticky významných staveb (viz ÚP Nepomuk 03/Fb) v historickém jádru města. Dům č.p. 186, který je zachycen na mapě Stablního katastru (1838), byl stavebně upraven ve 3. čtvrtině 20. století (výraz fasády, rozměry oken, výplně...). Proporce dotčeného okenního otvoru (trojdílné podélné okno) jsou tedy novodobé, stejně jako výplň. Asymetrické řešení fasády je způsobeno zaniklou stavební situací, kdy k severozápadnímu polovině stěny přimykala objekt č.p. 187. Akceptovatelná je tedy výměna za shodně řešené dřevěné eurookno. Vzhledem k tomu, jak se objekt projevuje v rámci Přesanického náměstí doporučujeme vlastníkovvi zvážit památkovou rehabilitaci průčelí a požádat o příspěvek z dotačního programu Obnova historického jádra města Nepomuk na tyto úpravy.

IDO 50 – Plzeňská 227

Objekt vznikl (společně se sousedními domy) jako klasicistní novostavba, ve 2. čtvrtině 19. století u západní, do té doby nezastavěné, paty mírného návrší s kostelem sv. Jakuba Většího, významné kulturní památky zapsané v ÚSKP (r.č. 46276/4-378). Objekt se přes mladší stavební úpravy dochoval v původním hmotovém a dispozičním řešení. Současná okna jsou novodobá, pravděpodobně s upravenými rozměry oproti historickému stavu, ale přesto zachovávající tradiční proporce okenních otvorů. Přijatelnou výplní jsou dřevěná eurookna (dvoukřídlá). Doporučujeme vložit horizontální dělicí příčky v 1/2 nebo 2/3 výšky.

V případě zájmu o konzultaci detailů řešení, je možné se obrátit i v jednotlivých případech na pracovníky památkové péče.

V Nepomuku 5.5.2020

PhDr. Pavel Kroupa
předseda Komise památkové péče